

NOTA STANDPLAATSENBELEID GEMEENTE SOMEREN 2014

Inhoudsopgave

NOTA STANDPLAATSENBELEID GEMEENTE SOMEREN 2014.....	1
INHOUDSOPGAVE.....	2
1. INLEIDING.....	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 DOELSTELLING	3
1.3 OPZET	3
2. BEGRIPSAFBAKENING.....	4
2.1. AMBULANTE HANDEL	4
2.2 SOLITAIRE STANDPLAATS.....	4
3. JURIDISCH KADER	5
3.1 GEMEENTELIJKE REGELGEVING.....	5
3.2 OVERIGE REGELGEVING	6
3.3 JURISPRUDENTIE.....	7
3.3.1 Concurrentie	7
3.1.2 Privaat-publiekrecht.....	8
3.1.3 Motiveringsbeginsel en zorgvuldigheidsbeginsel.....	8
4. ANALYSE HUIDIGE SITUATIE	9
4.1 HUIDIGE STANDPLAATSENBELEID	9
4.2 HUIDIGE BEZETTING STANDPLAATSLOCATIES	9
4.3 KNELPUNTEN HUIDIGE BELEID	10
5. BELEIDSKADER	13
5.1 VASTE STANDPLAATSEN	13
5.1.1 Maximumstelsel vaste standplaatsen.....	13
5.1.2 Branchering vaste standplaatsen	14
5.1.3 Overige zaken vaste standplaatsen	14
5.2 INCIDENTELE STANDPLAATSEN	15
5.3 UITZONDERING LOCATIE POSTELPLEIN (SOMEREN-DORP)	15
5.4 STANDPLAATS OP NIET AANGEWZEN LOCATIES	15
5.5 TOTAALOVERZICHT STANDPLAATSLOCATIES	16
6. FINANCIËEL KADER	17
6.1 LEGESTARIEVEN	17
6.2 STANDPLAATSTARIEVEN	17
7. HARDHEIDSCLAUSULE	19
BIJLAGEN	20
BIJLAGE 1 BRANCHE-INDELING	21
BIJLAGE 2 VERGUNNINGSVOORSCHRIFTEN	23
BIJLAGE 3 AANVRAAGFORMULIER	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.

1. Inleiding

De gemeente Someren kent verschillende soorten standplaatsen voor de ambulante handel. Hierbij moet gedacht worden aan de viskraam in Someren-Dorp, de kebab verkoper in Lierop of de CZ-bus in Someren-Eind. Standplaatsen dragen bij aan het voorzieningenaanbod, verlevendiging van het straatbeeld en dragen bij aan de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte. Het ontwikkelen van een standplaatsenbeleid biedt de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het vestigingsklimaat van standplaatsen. Een goed standplaatsenbeleid is afgestemd op de lokale behoefte en op de al bestaande lokale voorzieningen.

1.1 Aanleiding

Het bestaande standplaatsenbeleid dateert uit het jaar 1999. Dit beleid dient geactualiseerd te worden. Diverse wet- en regelgeving is veranderd sindsdien, maar er is ook de nodige jurisprudentie uitgesproken ten aanzien van standplaatsen(beleid). Daarnaast is het huidige standplaatsenbeleid niet meer actueel, hetgeen zorgt voor de nodige knelpunten voor zowel de gemeente als de standplaatshouders.

1.2 Doelstelling

De centrale doelstelling is om een duidelijk en ruimomvattend beleid te formuleren dat een effectievere en efficiëntere uitvoering mogelijk maakt en streeft naar lastenverlichting. Het nieuwe beleid dient te zorgen voor een waardevolle aanvulling op en diversiteit ten opzichte van het bestaande voorzieningenniveau. Met als uiteindelijk resultaat een aantrekkelijk aanbod voor de consument.

1.3 Opzet

Om te komen tot het beleid wordt het begrip 'standplaats' afgebakend. Vervolgens wordt in deze nota het juridisch kader geschetst. Hierna vindt een analyse plaats van de huidige situatie en de daarbij behorende knelpunten. In het volgende hoofdstuk worden de uitgangspunten van het beleidskader geformuleerd. Tenslotte worden de financiële gevolgen in kaart gebracht en de hardheidsclausule nader uitgelegd.

2. Begripsafbakening

In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de betekenis van het begrip 'standplaats' en de reikwijdte van deze notitie.

2.1. Ambulante handel

De ambulante handel is een verzamelbegrip voor de (detail)handel in de openbare ruimte. Er wordt een onderscheid gemaakt in: markten, venten en solitaire standplaatsen.

- Markten: een verzameling van kramen, verkoopwagens en grondplaatsen, waaruit de toegelaten kooplieden detailhandel bedrijven. Een warenmarkt wordt met vaste regelmaat gehouden op een bepaald tijdstip op een bepaalde dag en moet zijn ingesteld krachtens een besluit van het college;
- Venters: ondernemers die met hun koopwaar door de straten trekken en deze aan 'onbekend' publiek trachten te verkopen. Wanneer een venter langer dan tien minuten stilstaat zonder klantcontact, is er sprake van het innemen van een standplaats;
- Solitaire standplaatsen: standplaatsen op de openbare weg (buiten de markt), waar ondernemers hun producten of diensten aan het publiek trachten te verkopen.

2.2 Solitaire standplaats

De begripsbepaling voor een solitaire standplaats staat als volgt geformuleerd in art 5:17 van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Someren 2013 (hierna te noemen: APV):

'het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel'.

Het standplaatsbeleid in deze nota is uitsluitend bedoeld voor solitaire standplaatsen (hierna te noemen: standplaats). Dit beleid ziet niet op:

- een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid onder h, van de Gemeentewet;
- een standplaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24 APV;
- venten als bedoeld in 5:14 APV.

In de huidige situatie valt 'venten' wel onder het standplaatsenbeleid. In het nieuwe standplaatsenbeleid wordt het onderdeel 'venten' buiten beschouwing gelaten omdat het venten vergunningsvrij is sinds inwerkingtreding van de 1^e wijziging van de APV 2013.

3. Juridisch kader

Het juridisch kader beschrijft de wettelijke eisen ten aanzien van standplaatsen. Deze vallen uiteen in gemeentelijke regelgeving en overige regelgeving. Daarnaast wordt ook de aanvullende jurisprudentie toegelicht.

3.1 Gemeentelijke regelgeving

De APV is het belangrijkste juridische kader voor standplaatsen. De APV bevat gronden waarop een standplaatsvergunning geweigerd of ingetrokken kan worden. Op grond van artikel 5:18 APV is het verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben. De weigeringsgronden van een vergunning staan geformuleerd in artikel 1:8 en artikel 5:18 lid 2 en 3 van de APV en worden hieronder toegelicht.

Behalve dat dit (weigerings)gronden zijn voor een specifieke vergunningsaanvraag dan wel voor het intrekken van een vergunning, vormen deze gronden ook de juridische criteria waarop het standplaatsenbeleid gebaseerd dient te zijn.

Algemene plaatselijke verordening (APV)

Een standplaatsvergunning kan geweigerd of ingetrokken worden:

a. In belang van de openbare orde

Wanneer een standplaats een zodanige overlast veroorzaakt, dat dit een bedreiging vormt voor de veiligheid en rust in de publieke ruimte, kan de vergunning geweigerd worden.

b. In belang van de openbare veiligheid

Wanneer er zich door de omvang van en de toeloop naar een standplaats, (verkeers)onveilige situaties kunnen voordoen, kan de vergunning geweigerd worden.

c. In belang van de volksgezondheid

Wanneer een standplaats schade toebrengt aan de volksgezondheid, door middel van het aangeboden etenswaar of anderszins, kan de vergunning geweigerd worden.

d. In belang van de bescherming van het milieu

Wanneer een standplaats schade toebrengt aan het milieu door vervuiling en stank die te wijten is aan de standplaatshouder, kan de vergunning geweigerd worden.

e. In strijd met het een geldend bestemmingsplan

Wanneer een standplaats niet binnen het geldende bestemmingsplan past, kan deze geweigerd worden.

f. Indien een standplaats niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand

Wanneer een standplaats afbreuk doet aan het uiterlijk aanzien van de gemeente of het straatbeeld ernstig verstoort, kan een vergunning geweigerd worden. Met deze weigeringsgrond

wordt onder andere het aanzien van monumentale gebouwen gewaarborgd. Daarnaast kunnen ook stedenbouwkundige overwegingen het motief zijn om een standplaatsvergunning te weigeren.

g. Het in gevaar komen van een redelijk voorzieningenniveau

In beginsel is de concurrentiepositie van een gevestigde winkelier geen reden om een aanvraag van een standplaatsvergunning te weigeren. Dat wordt het wel als door de komst van een standplaats een redelijk voorzieningenniveau voor de consument in gevaar komt. Voorbeelden hiervan welke te herleiden zijn uit de jurisprudentie:

- de situatie dat er sprake is van een nieuw opgezet winkelcentrum. De afdeling Rechtspraak heeft geoordeeld dat een nieuw winkelcentrum gedurende een bepaalde periode (circa vijf jaren), waarin de aanloopkosten nog hoog zijn, gevrijwaard dient te zijn van concurrentie. Dit in het belang van het opzetten van een voldoende voorzieningenniveau voor de consument. (Vz. ARRS 17-02-1986, AB 1987, 3);
- de situatie dat er sprake is van een verzorgingsgebied waarin nog slechts één winkel van een bepaalde branche is gevestigd. Deze winkel dreigt ten onder te gaan door de aanwezige concurrentie van standplaatsen. De gevolgen hiervan kunnen zijn dat het voorzieningenniveau voor de consument in het gedrang komt. Deze uitzondering geldt niet voor standplaatsen die diensten aanbieden. De Europese Dienstenrichtlijn staat niet toe dat deze weigeringsgrond geldt voor standplaatsen waar (mede)diensten worden verleend (graveren van kentekenplaten en autoruiten). Dit wordt beschouwd als een economische, niet toegestane, belemmering voor het vrij verkeer van diensten.

Hoe kan worden onderbouwd dat sprake is van een situatie dat een redelijk voorzieningenniveau in gevaar komt?

- *via de boekhouding*
Er moet dan worden aangetoond aan de hand van de boekhouding van een plaatselijke winkelier, dat het voortbestaan van de winkel in gevaar komt als vanaf een standplaats dezelfde goederen aangeboden worden.
- *via een distributieplanologisch onderzoek*
Een andere mogelijkheid om aan te tonen dat een winkel in gevaar komt, is door het voeren van een distributieplanologisch onderzoek. In dit onderzoek worden de effecten berekend van de komst van een standplaatshouder op het functioneren van het winkelaanbod in de gemeente.

3.2 Overige regelgeving

Een standplaatshouder moet naast de eisen vanuit de APV, voldoen aan andere (nationale) wetgeving. Deze wetgeving stelt vanuit andere motieven eisen aan de standplaatshouder. Dit wordt hieronder toegelicht.

Vestigingswet

Deze wet ziet er op toe dat een standplaats een kwalitatief goed product of dienst aan de consument biedt. De wet is van toepassing op branches die hun producten verwerken. Deze branches zijn onder andere het slagersbedrijf, het bakkersbedrijf, het poeliersbedrijf en het visverwerkingsbedrijf. Bij deze branches is het verplicht te beschikken over een diploma Vaktechniek en/of Bedrijfstechniek.

Warenwet

De Warenwet stelt regels in het belang van volksgezondheid, eerlijkheid in handel en goede voorlichting. De Warenwet geldt ook voor het drijven van handel vanaf een standplaats. Doordat dit type handel enkele specifieke kenmerken heeft, is er per 1 september 2004 de Hygiëncode Ambulante Handel Eet- en Drinkwaren uitgebracht.

Wet Milieubeheer (WM)

De Wet Milieubeheer beschermt een omgeving tegen inrichtingen, die hinder en/of overlast veroorzaken. Indien er vanuit een mobiel verkooppunt wordt gebakken of gebraden, worden er milieueisen gesteld. Deze eisen hebben betrekking op het afvalwater en stankoverlast.

Winkeltijdenwet en Winkeltijdenverordening

De Winkeltijdenwet is van toepassing op standplaatsen (art. 2, lid 2 Winkeltijdenwet). Op basis van de wet mag een standplaats op maandag tot en met zaterdag tussen 06:00 tot 22:00 uur worden ingenomen. In de Winkeltijdenverordening van de gemeente Someren staat vermeld dat er een algehele vrijstelling geldt voor standplaatsen op zon- en feestdagen.

De tijden waarop standplaats mag worden ingenomen, kunnen overigens eventueel vanuit het motief van openbare orde en veiligheid worden ingeperkt.

3.3 Jurisprudentie

In de loop der jaren is de nodige jurisprudentie uitgesproken ten aanzien van standplaatsen. De belangrijkste uitgangspunten doen zich voor op de punten: concurrentie, verhouding privaatrecht/publiekrecht, het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

3.3.1 Concurrentie

Zoals reeds eerder is vermeld, mag een gemeente zich niet bemoeien met de economische ordening, oftewel de concurrentieverhoudingen binnen een gemeente. De aanvraag voor een standplaatsvergunning kan slechts geweigerd worden wanneer het lokale voorzieningenniveau voor de consument in gevaar komt. Of er sprake is van een redelijk voorzieningenniveau voor de consument bekijkt de gemeente vanuit de positie van de consument en niet vanuit de positie van winkeliers.

Een gemeente kan wel op andere manieren invloed uitoefenen op de samenstelling van de standplaatsen. Dit kan door een maximumstelsel (indirecte regulering) en door branchering (directe regulering) op te nemen in het standplaatsenbeleid.

➤ *Maximumstelsel*

Een gemeente mag het aantal verleende standplaatsvergunningen aan een maximum verbinden. Hierdoor blijft het aantal standplaatsen binnen bepaalde normen en ontstaat geen wildgroei van standplaatsen. Bij het vaststellen van een maximum aantal vergunningen moet er rekening worden gehouden met het aantal reeds afgegeven vergunningen. De houders van deze vergunningen kunnen zich namelijk beroepen op verworven rechten.

Uit jurisprudentie blijkt dat de rechter een maximumstelsel niet onredelijk acht, maar dat dit niet altijd toepasbaar is. Bij een op grond van het maximumstelsel geweigerde vergunning dient wel aangetoond te worden waarom het maximumstelsel in dat specifieke geval een

beletsel vormt om de standplaatsvergunning te verlenen. Daarom het belang van een goed onderbouwd standplaatsenbeleid.

➤ *Branchering*

Een gemeente kan tot op zekere hoogte invloed uitoefenen op de branchering van standplaatsen, om zo een bepaalde mate van diversiteit in het aanbod te garanderen. Branchering is daarbij gekoppeld aan de standplaatslocatie.

3.1.2 Privaat-publiekrecht

De verhouding privaot-publiekrecht speelt ook bij standplaatsen. Jurisprudentie heeft aangetoond dat een gemeente nog steeds de mogelijkheid heeft om een standplaatsvergunning op een privaatrechtelijke manier te verlenen (arrest Amsterdam/Geschiere). Bij gebruikmaking van openbare grond wordt onderscheid gemaakt in openbare grond met een bijzondere of algemene bestemming. Voor openbare grond met een bijzondere bestemming is het gerechtvaardigd een privaatrechtelijke vergoeding te eisen, veelal aangeduid als vergoeding standplaatsen.

3.1.3 Motiveringsbeginsel en zorgvuldigheidsbeginsel

Uit jurisprudentie kan geconcludeerd worden dat de rechter steeds meer aandacht schenkt aan een goed gemotiveerde en zorgvuldige onderbouwing ten aanzien van het al dan niet verlenen van een standplaatsvergunning. Aan de andere kant biedt de jurisprudentie wel voldoende ruimte voor een zekere beoordelingsvrijheid van het gemeentebestuur.

Er is vaker sprake van een onvoldoende onderbouwing op gebieden van:

- weigering of intrekking van standplaatsvergunning;
- invoering van maximumstelsel en/of branchering;
- afwijking van huidige standplaatsenbeleid;
- verhoging van standplaatstarieven;
- aanwijzing van geselecteerde locaties voor (vaste/seizoensgebonden/incidentele) standplaatsen.

4. Analyse huidige situatie

De huidige situatie wordt toegelicht aan de hand van een analyse van het huidige standplaatsenbeleid. De huidige bezetting en de ervaren knelpunten worden in dit hoofdstuk besproken.

4.1 Huidige standplaatsenbeleid

Het huidige standplaatsenbeleid dateert uit het jaar 1999. Binnen de gemeente wordt een maximumstelsel gehanteerd van acht standplaatsvergunningen per dag. De vergunningen worden verdeeld over vier aangewezen locaties, namelijk:

- Someren-Dorp: Wilhelminaplein
- Someren-Heide: kerkplein
- Someren-Eind: kerkplein
- Lierop: plein voor Rabobank

Per locatie worden maximaal twee standplaatsvergunningen toegewezen. Vergunningen worden verleend voor de maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag. Voor de zondag wordt alleen een vergunning verleend voor producten die voorzien in directe consumptie.

Er kan geen standplaats worden ingenomen op de dagen waarop de kermis en de Kennedymars worden georganiseerd. Daarnaast geldt uitsluitend voor Someren-Dorp dat er ook geen standplaats kan worden ingenomen op Koningsdag, op de dag van de carnavalsoptocht en de ochtend dat de markt wordt georganiseerd.

Een aanvraag voor een standplaatsvergunning geschiedt door middel van het invullen van een aanvraagformulier. De vergunning wordt verleend voor de duur van maximaal één kalenderjaar.

4.2 Huidige bezetting standplaatslocaties

De huidige bezetting van de verschillende standplaatslocaties wordt hieronder toegelicht aan de hand van het aantal ingenomen standplaatsen en door middel van de producten die worden verkocht.

Aantal standplaatsen

In onderstaand schema is een overzicht te zien van de huidige bezetting van het aantal vaste standplaatsen in de gemeente Someren:

Locatie	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
Someren-Dorp	3*	1	2	2	2	2	2
Someren-Eind	0	1	1	0	1	0	0
Someren-Heide	0	0	0	0	0	1	1
Lierop	0	0	1	0	1	0	0

* Dit aantal overtreft het maximumstelsel. Dit is toegestaan omdat één standplaatshouder maar 1½ uur van de standplaats gebruik maakt.

Aantal productgroepen

In onderstaand schema is een productenoverzicht te zien van de vaste standplaatsen in de gemeente Someren.

Product 1:	kebab	Product 4:	groente en fruit
Product 2:	snacks en aanverwante artikelen	Product 5:	maatschappelijke doeleinden
Product 3:	vis en verwante artikelen	Product 6:	overige

Locatie	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
Someren-Dorp	1, 5 en 6	1	3 en 4	1 en 3	1 en 3	1 en 2	1 en 1
Someren-Eind	-	1	6	-	1	-	-
Someren-Heide	-	-	-	-	-	2	2
Lierop	-	-	1	-	4	-	-

4.3 Knelpunten huidige beleid

De knelpunten in de huidige situatie kunnen we onderscheiden in:

1. de huidige locaties voor het innemen van standplaatsen;
2. het bestaande maximumstelsel en branchering;
3. de incidentele (seizoensgebonden) standplaatsen en het incidenteel innemen van standplaats op particuliere grond;
4. overige tekortkomingen in huidige beleid.

1. De huidige locaties voor het innemen van standplaatsen

- Standplaatslocatie Someren-Eind

In Someren-Eind heeft er een verbouwing van het kerkplein plaatsgevonden. Dit vraagt in het vast te stellen beleid om een heroverweging, te weten of de huidige standplaatslocatie behouden kan blijven of dat er een nieuwe locatie moet worden aangewezen.

- Standplaatslocatie Someren-Dorp

Inwoners van Someren-Dorp hebben geklaagd over de inname van standplaatsen in Someren-Dorp. De huidige inname zorgt voor onveilige verkeerssituaties en doet afbreuk aan het monument op het Wilhelminaplein. Bij het vast te stellen beleid moet worden overwogen of de standplaatslocatie anders kan worden ingedeeld.

- Standplaatslocatie Someren-Heide

In Someren-Heide heeft een groep inwoners, vanwege een gebrek aan voorzieningen, de handen ineengeslagen en zelf een levensmiddelenzaak in het dorp opgezet. De aanwezigheid van een standplaats kan negatieve gevolgen hebben voor deze nieuw opgezette winkelvoorziening.

- Standplaatslocatie Hennie Vermeulen Postelplein

De heer H. (Hennie) Vermeulen is een standplaatshouder in Someren-Dorp op het Postelplein. Het Postelplein is geen aangewezen standplaatslocatie en fungeert voornamelijk als parkeervoorziening. De heer Vermeulen heeft geen schriftelijke vergunning, maar heeft de locatie

verkregen voor onbepaalde tijd op basis van afspraken uit het verleden. Deze rechten dienen gerespecteerd te worden, maar het is wenselijk deze standplaatslocatie door middel van een uitsterfconstructie op termijn op te heffen.

Locatie	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
Postelplein	0	0	0	0	1	1	1

- Standplaatslocatie in het geding bij een georganiseerd evenement

Standplaatsen komen in het geding wanneer een vergunning is verleend voor het houden van een evenement waarvoor gebruik gemaakt mag worden van de openbare weg ter plaatse, waar gebruikelijk een standplaatshouder staat. Vraag is of er telkens voor een alternatief gezorgd moet worden.

2. Het bestaande maximumstelsel en branchering

- Maximumstelsel

Het aantal standplaatsen in de huidige situatie zorgt ervoor dat het voorzieningenniveau in de gemeente onder druk komt te staan. Vraag is dan ook of het huidige maximale aantal nog voldoet. De lokaal gevestigde ondernemers hebben te kennen gegeven concurrentie te ondervinden van de standplaatsen. Maar ook standplaatshouders onderling ervaren concurrentie als gevolg van de mogelijkheid om twee soortgelijke branches tegelijkertijd standplaatsvergunning te verlenen daar waar twee standplaatsen beschikbaar zijn op hetzelfde moment op dezelfde locatie.

Het huidige beleid bevat een maximumstelsel waarbij er twee standplaatsvergunningen per dag per locatie worden verleend. Dit betekent dat als twee standplaatsen voor slechts een beperkt deel van de dag, bijvoorbeeld van 10.00 tot 11.00 uur, ingenomen worden er geen mogelijkheid meer is om aan iemand anders een standplaatsvergunning te verlenen voor de resterende dag. Onderzocht moet worden welke mogelijkheden er zijn om dat wel mogelijk te maken.

- Branchering

In het huidige standplaatsenbeleid wordt er geen branchering ten aanzien van standplaatsen toegepast. Door branchering in het beleid toe te voegen, kan het voorzieningenniveau voor de consument worden verruimd. Daarnaast kan branchering een oplossing zijn voor een betere verspreiding/verdeling tussen standplaatsen onderling en voor de verhouding tussen standplaatshouders en lokaal gevestigde ondernemers.

3. De incidentele (seizoensgebonden) standplaats en op particuliere gronden gevestigde standplaatsen.

- Incidentele (seizoensgebonden) standplaatsen

Er zijn geen specifieke regels opgenomen voor incidentele (seizoensgebonden) standplaatsen. Het maximumstelsel geeft aan dat er twee standplaatsen mogen worden ingenomen. Onduidelijk is daarin of dit ook geldt voor incidentele (seizoensgebonden) standplaatsen en op welke locatie deze mogen worden ingenomen.

Daarnaast is voor het graveren van autoruiten en kentekenplaten een apart beleid opgemaakt. Dit

is nu niet integraal opgenomen in het standplaatsenbeleid. Het graveren van autoruiten en kentekenplaten wordt gezien als een incidentele standplaats.

- Standplaatsen op particulieren grond

In het huidige beleid zijn geen regels opgenomen voor standplaatsen gevestigd op particuliere grond. Wanneer er een standplaatsvergunning wordt verleend op particuliere grond, dient deze onder andere getoetst te worden aan het bestemmingsplan. Onderzocht moet worden of het innemen van standplaatsen op particuliere grond binnen de gemeente Someren (nog) gewenst is.

4. Overige tekortkomingen in huidige beleid

- Standplaatsen versus evenementen

Op het moment dat vergunning verleend is voor het houden van een evenement waarvoor gebruik gemaakt mag worden van het openbaar gebied daar waar gebruikelijk een standplaatshouder staat, komt de standplaats vaak in het gedrang. Dit speelt vooral in Someren-Dorp. Dit is niet bij alle evenementen te vermijden, maar moet wel vooraf duidelijk zijn.

- Duur standplaatsvergunning

Een standplaatsvergunning wordt in de huidige situatie verleend voor de duur van één jaar. Dit zorgt voor de nodige administratieve lasten. Onderzocht moet worden wat de mogelijkheden zijn voor de looptijd van een standplaatsvergunning.

- Tarieven

Gebleken is dat er grote verschillen zijn in de hoogte van legeskosten en de kosten voor het innemen van een standplaats tussen de gemeente Someren en andere gemeenten in de regio. De tarieven in de gemeente Someren liggen beduidend lager dan het gemiddelde in de regio.

5. Beleidskader

Op basis van de analyse van de huidige situatie, rekening houdend met het geschetste juridische kader, en uitgaande van de geformuleerde doelstelling is nieuw standplaatsenbeleid geformuleerd. In dit nieuwe beleid, dat in dit hoofdstuk beschreven wordt, wordt onderscheid gemaakt in twee soorten standplaatsen. Onderscheid wordt gemaakt in vaste en incidentele standplaatsen:

- vaste standplaats: een standplaats die met vaste regelmaat één of meerdere dagen per week mag worden ingenomen;
- incidentele standplaats: een standplaats met een ideëel of promotioneel karakter die op van tevoren vastgestelde dagen zonder vaste regelmaat voor maximaal zes dagen per aanvrager per kalenderjaar mag worden ingenomen.

Onder standplaats met een ideëel karakter valt bijvoorbeeld het innemen van standplaats door verenigingen uit de gemeente Someren of politieke partijen. Standplaatsen met een promotioneel karakter zijn standplaatsen ter promotie van een nieuw product of dienst voor bijvoorbeeld mobiele telefonie, internet providers of regionaal dagblad. Commerciële activiteiten, niet zijnde promotionele activiteiten, worden niet toegestaan op incidentele standplaatsen.

5.1 Vaste standplaatsen

Vaste standplaatsen mogen uitsluitend worden ingenomen op de volgende locaties:

Someren-Dorp:	Wilhelminaplein
Someren-Heide:	kerkplein
Someren-Eind:	Einderplein
Lierop:	kerkplein

5.1.1 Maximumstelsel vaste standplaatsen

Er wordt een maximumstelsel gehanteerd bij het verlenen van het aantal vaste standplaatsvergunningen. Voor de vaststelling van het maximum aantal is rekening gehouden met de specifieke lokale situatie, waaronder het aanwezige voorzieningenniveau en de vraag naar standplaatsen in de afgelopen jaren.

Someren-Dorp

Voor Someren-Dorp worden twee vaste standplaatsvergunningen per dag verleend. Dit maximum past bij de centrumfunctie van Someren-Dorp binnen het totale voorzieningenniveau in de gemeente. Bovendien is in de afgelopen jaren gebleken dat het aantal van twee standplaatsen in Someren-Dorp aansluit bij de vraag naar standplaatsen.

Someren-Eind, Someren-Heide, Lierop

Voor Someren-Eind, Someren-Heide en Lierop wordt het aantal beperkt tot één vaste standplaatsvergunning per dag.

Het voorzieningenniveau in deze kerkdorpen is beperkt. Aanvulling middels een standplaats is enerzijds dus wenselijk. Anderzijds is in de afgelopen jaren gebleken dat de vraag naar standplaatsen hier gering is. Er is dan ook geen aanleiding om een groter aantal standplaatsen per dag toe te staan.

Een standplaatshouder kan voor maximaal drie dagen per week per locatie een vergunning krijgen.

5.1.2 Branchering vaste standplaatsen

Gelet op de doelstelling om bij de invulling van de standplaatsen te zorgen voor een waardevolle aanvulling op en diversiteit ten opzichte van het bestaande voorzieningenniveau, is verdere sturing binnen het maximale aantal standplaatsen gewenst. Om die reden wordt branchering toegepast bij de vaste standplaatsen. Bekeken is waar het wenselijk is om te sturen op branches welke aanvullend zijn en/of passen bij het bestaande voorzieningenniveau van de winkels. Daarnaast is rekening gehouden met de huidige invulling van de standplaatsen.

Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende branches:

branche 1:	kebab en shoarma;	branche 7:	groente en fruit;
branche 2:	vietnamese loempia's en verwante artikelen;	branche 8:	textiel;
branche 3:	overige snacks en verwante artikelen;	branche 9:	bloemen en planten;
branche 4:	gebakken vis en verwante artikelen;	branche 10:	maatschappelijke doeleinden;
branche 5:	brood en banket;	branche 11:	overige.
branche 6:	vlees en zuivelwaren;		

* Voor verdere uitleg over de invulling per branche zie bijlage 1.

Aan de hand van de producten die de desbetreffende standplaatshouder hoofdzakelijk verkoopt, wordt bepaald tot welke branche een standplaats behoort. Een standplaats behorende tot een specifieke branche mag geen producten verkopen uit een andere branche.

Voor Someren-Dorp, waar twee vaste standplaatsen zijn aangewezen, geldt dat er maximaal één standplaatsvergunning per branche per dag verleend wordt. Dit om te voorkomen dat twee standplaatsen uit dezelfde branche tegelijkertijd op de locatie aanwezig zijn.

Voor de standplaats in Someren-Dorp kan voor alle branches vergunning verkregen worden.

Voor Someren-Eind, Someren-Heide en Lierop geldt dat vergunning verkregen kan worden voor de navolgende branches:

- branche 1: kebab en shoarma;
- branche 2: vietnamese loempia's en verwante artikelen;
- branche 4: gebakken vis en verwante artikelen;
- branche 8: textiel;
- branche 9: bloemen/planten;
- branche 10: maatschappelijke doeleinden;
- branche 11: overige.

5.1.3 Overige zaken vaste standplaatsen

Termijn

Een van de doelstellingen van het nieuwe beleid is het realiseren van lastenverlichting. In het nieuwe standplaatsenbeleid wordt een vergunning voor een vaste standplaats verleend voor de duur van maximaal vijf kalenderjaren. Doordat de vergunning wordt afgegeven voor langere tijd, wordt er een proefperiode van twee maanden ingesteld. Daarnaast treedt er een opzegtermijn in werking wanneer de standplaatshouder de vergunning, na de proefperiode, tussentijds opzegt.

Nadat de standplaats schriftelijk is opgezegd, moet deze nog drie maanden worden ingenomen en doorbetaald.

Wachtdlijst

Er wordt een wachtdlijst gehanteerd voor vaste standplaatsen indien de aanvragen voor standplaatsen het vastgestelde maximumstelsel overtreffen. Wanneer een vergunninghouder zijn standplaats opzegt, wordt de eerstvolgende gegadigde op de wachtdlijst aangewezen.

5.2 Incidentele standplaatsen

Er mag maximaal één incidentele standplaats per dag per locatie ingenomen worden. De incidentele standplaats mag worden ingenomen naast de vaste standplaatsen op de aangewezen locaties. Per aanvrager kan maximaal zes dagen per jaar een incidentele standplaats worden ingenomen.

Voor het innemen van een incidentele standplaats is vergunning vereist. Somerense verenigingen kunnen echter volstaan met een melding bij het voornemen om incidenteel standplaats in te nemen, mits de betreffende standplaats op de betreffende dag(en) en tijd(en) beschikbaar is.

5.3 Uitzondering locatie Postelplein (Someren-Dorp)

Op het Postelplein wordt geen locatie aangewezen voor het innemen van standplaats. Voor de vaste standplaats voor de verkoop van friet, snacks en verwante artikelen die reeds jaren wordt ingenomen op deze locatie, geldt een uitsterfconstructie. Wanneer de huidige vergunninghouder (de heer H. Vermeulen) de persoonsgebonden rechten opgeeft, wordt voor deze locatie geen nieuwe vaste standplaatsvergunning meer verleend.

De locatie Postelplein fungeert daarnaast enkel als uitwijkmogelijkheid op het moment dat de vaste standplaatsen op het Wilhelminaplein in het gedrang komen door de viering van Koningsdag en de jaarlijkse kermis. Voor de locatie Postelplein geldt dan eveneens dat maximaal twee vaste standplaatsvergunningen per dag worden verleend. Op het Postelplein wordt geen stroomvoorziening van gemeentewege beschikbaar gesteld. Hiervoor moeten de standplaatshouders zelf zorgdragen.

Op de dagen dat de Kennedymars plaatsvindt, kan er geen standplaats worden ingenomen op de locatie Wilhelminaplein en is het Postelplein ook niet beschikbaar als uitwijkmogelijkheid. Op andere momenten dat er op het Wilhelminaplein een evenement georganiseerd wordt, kunnen de standplaatsen wel worden ingenomen en dient de organisator van het evenement rekening te houden met de vaste standplaatsen.

5.4 Standplaats op niet aangewezen locaties

De aangewezen locaties voor vaste en incidentele standplaatsen zijn de enige locaties waar een standplaats mag worden ingenomen. Het maximum aantal standplaatsen in combinatie met het lokaal aanwezige voorzieningenniveau wordt afdoende geacht. Het innemen van een standplaats buiten deze locaties is derhalve niet toegestaan. In geval van een evenement waarvoor een evenementenvergunning wordt verleend, kan het plaatsen van verkoopwagens binnen het voor het evenement te gebruiken terrein in de vergunning voor het evenement worden meegenomen. Dit valt buiten het bereik van het standplaatsenbeleid.

5.5 Totaaloverzicht standplaatslocaties

	Locaties	Max. aantal standplaatsen	Soort standplaats	Stroom	Maximale grootte
Someren-Dorp	Wilhelminaplein	3	2 vaste standplaatsen 1 incidentele standplaats	Ja	20 m2
	Postelplein	1 2	1 vaste standplaats (H. Vermeulen, uitsterfconstructie) alternatieve locatie tijdens Koningsdag en kermis Someren-Dorp	Nee	20 m2
Someren-Eind	Einderplein	2	1 vaste standplaats 1 incidentele standplaats	Ja	20 m2
Someren-Heide	Kerkplein	2	1 vaste standplaats 1 incidentele standplaats	Ja	20 m2
Lierop	Kerkplein	2	1 vaste standplaats 1 incidentele standplaats	Ja	15 m2

6. Financieel kader

Er is onderzoek verricht naar de legestarieven en de standplaatstarieven. Hierbij zijn de tarieven in 2013 van de gemeente Someren vergeleken met de tarieven van omliggende gemeenten (Asten, Laarbeek, Gemert-Bakel, Helmond en Deurne).

6.1 Legestarieven

Leges worden geheven ten behoeve van administratieve handelingen voor het behandelen van een aanvraag standplaatsvergunning. Vergelijking van de legestarieven levert het volgende beeld op:

Gem. Someren	Gem. Asten	Gem. Laarbeek	Gem. Gemert - Bakel	Gem. Helmond	Gem. Deurne	Gemiddeld
€ 5,40	€ 61,90	€ 69,00	€ 11,65	€ 55,30	€ 127,40	€ 40,65*

*Bij het gemiddelde legestartief is het tarief van de gemeente Deurne niet meegenomen omdat dit in zo'n danige mate afwijkt dat er een onjuist beeld geschetst zou worden.

Verhoging legestarieven

In het nieuwe standplaatsenbeleid wordt onderscheid gemaakt in leges verschuldigd voor een vergunning voor een incidentele standplaats en leges voor een vergunning voor een vaste standplaats. De legestarieven voor vaste standplaatsen worden in vijf jaar tijd verhoogd naar € 40,65 conform onderstaande tabel.

2014	2015	2016	2017	2018	2019
€ 5,50	€ 12,55	€ 19,55	€ 26,60	€ 33,60	€ 40,65

Het legestartief voor een incidentele standplaats wordt gehandhaafd op het huidige tarief, maar wel jaarlijks geïndexeerd.

Legestarieven worden door de raad vastgesteld bij vaststelling van de jaarlijkse legesverordening. Het voor 2014 geldende legestartief is door de raad in 2013 vastgesteld. De eerste gelegenheid om een verhoogd legestartief vast te stellen is bij vaststelling van de legesverordening 2015. De laatste verhoging wordt doorgevoerd in 2019. Vanaf 2020 wordt het legestartief jaarlijks geïndexeerd.

6.2 Standplaatstarieven

De standplaatstarieven worden in rekening gebracht als vergoeding voor het gebruik van gemeentelijke grond. Vergelijking van de standplaatstarieven 2013 levert het volgende beeld op:

	Gem. Someren	Gem. Asten	Gem. Laarbeek	Gem. Gemert - Bakel	Gem. Helmond	Gem. Deurne	Gemiddeld
tarieven per dag	€13,30	€ 17,22	€ 43,-	€ 8,99	€ 24,56	€ 139,20	€ 21,41*
tarieven per jaar	€ 664,95	€ 861,05	€ 2.150,-	€ 449,58	€ 1.228,-	€ 6.960,-	€ 1.070,72*

*Bij het gemiddelde standplaatstarief is het tarief van de gemeente Deurne niet meegenomen omdat dit in zo'n danige mate afwijkt dat er een onjuist beeld geschetst zou worden.

Verhoging standplaatstarieven

In het nieuwe standplaatsenbeleid worden de standplaatstarieven verhoogd. Rekening wordt gehouden met het gemiddelde tarief van de omliggende gemeenten, maar er wordt bovendien prijsdifferentiatie toegepast tussen de verschillende locaties van de gemeente Someren. Er wordt onderscheid gemaakt in A-locaties en B-locaties, als volgt:

A-locaties	B-locaties
Wilhelminaplein Someren-Dorp (en Postelplein in geval van uitwijk)	plein aan de Nieuwendijk, Someren-Eind
	Kerkplein Someren-Heide
	Kerkplein Lierop

In een drietal stappen wordt toegewerkt naar een hoger standplaatsentarief, conform onderstaande tabel.

	2014 (1-1 tot 1-7)	2014 (1-7 t/m 31-12)	2015	2016
A-locaties tarief per dag	€13,65	€16,85	€20,40	€ 24,00
B-locaties tarief per dag	€13,65	€14,85	€16,40	€ 18,00

Standplaatstarieven worden vastgesteld door het college en kunnen in principe op elk gewenst moment door het jaar heen gewijzigd worden. De eerste verhoging wordt doorgevoerd op 1 juli 2014, het moment waarop het nieuwe beleid in werking treedt. Per 1 januari 2014 is het tarief per dag reeds iets verhoogd ten opzichte van 2013, door middel van indexering. Met deze verhoging is rekening gehouden bij de verdeling van de verhoging van het standplaatstarief over de drie jaren. Het tarief van de stroomvoorziening blijft voor alle locaties op hetzelfde prijsniveau, namelijk €7,15 per stekker.

Doordat de vergunning in het nieuwe beleid verleend wordt voor langere tijd (vijf jaren), wordt er per kwartaal een factuur naar de betreffende standplaatshouder verstuurd.

Met ingang van de verhoging per 1 juli 2014 worden de tarieven verschuldigd voor het gedurende een heel kalenderjaar innemen van standplaats per dag dat standplaats mag worden ingenomen berekend door uit te gaan van 50x het dagtarief.

De kosten voor een incidentele standplaats worden aan het begin van de betreffende periode in rekening gebracht.

7. Hardheidsclausule

Artikel 4:84 Awb geeft het bevoegde bestuursorgaan een zogeheten inherente afwijkingsbevoegdheid. Dit betekent dat het overeenkomstig de beleidsregel handelt, tenzij dat voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. In dat geval is het bestuursorgaan, hoewel gesproken wordt van een bevoegdheid, verplicht om van de beleidsregel af te wijken. In dit opzicht verschilt een beleidsregel van een algemeen verbindend voorschrift (zoals een verordening), waarvan in beginsel niet mag worden afgeweken.

Gelet op bovenvermelde inherente afwijkingsbevoegdheid behoeft de beleidsregel zelf geen hardheidsclausule te bevatten. Daar waar bij de toepassing van de beleidsregel blijkt dat stelselmatig moet worden afgeweken, kan dit aanleiding zijn om de beleidsregel aan te passen.

Bijlagen

Bijlage 1 Branche-indeling

branche 1:	kebab en shoarma	branche 7:	groente en fruit
branche 2:	Vietnamese loempia's en verwante artikelen	branche 8:	textiel
branche 3:	snacks en verwante artikelen	branche 9:	bloemen en planten
branche 4:	gebakken vis en verwante artikelen	branche 10:	maatschappelijke doeleinden
branche 5:	brood en banket	branche 11:	overige
branche 6:	vlees en zuivelwaren (koud)		

branche 1: Kebab en shoarma

- geen verdere toelichting nodig

branche 2: Vietnamese Loempia's en verwante artikelen

- geen verdere toelichting nodig

branche 3: snacks en verwante artikelen

- friet en gefrituurde snacks
- gebraden kip
- snoepartikelen
- (belegde) broodjes
- zuidvruchten en noten
- wafels, poffertjes en oliebollen
- olijven, tapas en kruiden

branche 4: gebakken vis en verwante artikelen

- gebakken vis
- (koude) viswaren

branche 5: brood en banket

- brood
- gebaksartikelen
- koeken

branche 6: vlees en zuivelwaren

- vleeswaren (worst, ham, etc.)
- kaas
- eieren
- melk

branche 7: groente en fruit

- aardappelen
- groente- en fruitsappen

branche 8: textiel

- (heren/dames/kinder) kleding
- ondergoed
- lakens
- nachtmode
- stoffen
- kousen

branche 9: Bloemen en planten

- geen verdere toelichting nodig

branche 10: maatschappelijke doeleinden

- verenigingen
- bevolkingsonderzoek (commercieel/niet-commercieel)
- politieke partijen
- ideële organisaties

branche 11: overige

- schoeisel, lederwaren en reisartikelen
- horloge en sieraden
- speelgoed
- lectuur en posters
- wens- en hobbykaarten
- telefoon en accessoires
- huishoudelijke en geschenkartikelen
- fotohandel
- muziekartikelen
- telefoon en accessoires
- kantoorartikelen

Bijlage 2 Vergunningsvoorschriften

In deze bijlagen worden de voorwaarden en voorschriften geformuleerd die in ieder geval gelden voor het aanvragen van en/of opgenomen worden in alle standplaatsvergunningen. Deze voorwaarden en voorschriften dienen om de openbare orde, het milieu en de (verkeers)veiligheid te beschermen.

Vergunningaanvraag standplaats

Een standplaatsvergunning kan zowel door een natuurlijke persoon als door een rechtspersoon worden aangevraagd. De standplaatshouder die staat aangegeven in de vergunning, dient te allen tijde aanwezig te zijn bij de standplaats. Wanneer de standplaats niet kan worden ingenomen door bijzondere omstandigheden (ziekte of vakantie etcetera), mag de standplaats ingenomen worden door een vervanger, mits dit gemeld wordt aan het betreffende bestuursorgaan.

Dagen en tijden

Standplaatsen mogen worden ingenomen van maandag tot en met zaterdag tussen 6.00 tot 22:00, gebaseerd op de Winkeltijdenwet. Op zondag geldt de Winkeltijdenverordening. Standplaatsen kunnen op deze dag worden ingenomen tussen 12:00 en 20:00 uur. De standplaats mag niet eerder in gebruik worden genomen dan één uur voor de verkoop. De standplaats dient ontruimd te zijn binnen één uur na de verkoop.

Oppervlakte standplaats

Een standplaats moet binnen de maximale afmeting van 20 m² blijven. Dit geldt niet voor Lierop. In Lierop wordt een maximale afmeting van 15 m² gehanteerd. Onder de maximale afmeting worden de fysieke middelen (kar/kraam/terras) gerekend, die van direct belang zijn voor het aanbieden van de goederen of diensten. De auto/vrachtwagen van de betreffende standplaatshouder moet worden geplaatst in de daartoe bestemde parkeervakken.

Onderhoud standplaats

De vergunninghouder is verplicht de standplaats een goed verzorgd aanzien te bieden. Bij het ontruimen dient de vergunninghouder zijn standplaats en de onmiddellijke omgeving (binnen een straal van 10 meter) schoon op te leveren. Indien voor directe consumptie etenswaren en dranken worden verkocht, moeten op de standplaats twee afvalbakken worden geplaatst. De vergunninghouder zorgt zelf voor het ledigen van de afvalbakken.

Mobiliteit standplaats

Voor standplaatsen geldt dat, na beëindiging van verkoopactiviteiten, de standplaats volledig wordt ontruimd, zodat er geen kioskvorming ontstaat.

Stroomvoorzieningen

Bij de standplaatslocaties van Someren-Dorp, Someren-Eind, Someren-Heide en Lierop is een stroomvoorziening aanwezig. Wanneer hiervan gebruik wordt gemaakt, brengt de gemeente een tarief per stekker in rekening. De uitzondering hierop is de locatie Postelplein in Someren-Dorp. Op deze locatie is geen stroomvoorziening aanwezig. Standplaatshouders moeten op deze locatie zelf voor stroomvoorziening zorgen.

Inname standplaats

De vergunning wordt ingetrokken indien de standplaats zonder kennisgeving gedurende een periode van vier weken niet wordt ingenomen.